

Sisällys

Lukijalle__9

Sota muistettuna ja kuviteltuna____13

Sotakirjallisuuden eetos ja esitystavat____17

Romaani modernin sotakuvauksen lajina __ 20

Tarinat kunniakkaista häviöistä ____ 24

Sotakertomuksen moraalikäsitykset ja ironian vaikeus __ 26

TIETOLAATIKKO: Sota luovuuden generaattorina? _ 31

Sotakuvauksen realismi _ 33

Pirstaleinen proosa sopii pirstaleiseen todellisuuteen __ 37

Vaikeneminen ja kärsimys autenttisuuden takeena ____ 40

Pasifismin haaste _ 44

Sotakirjallisuuden tilat ja tilanteet__49

Soturi-identiteetti syntyy tulikasteessa ____ 50

Taistelulenttä karttana ja näyttämötilana __ 52

Piiritysmotiivi ____ 56

Sotaisuus tiivistyy kollektiivien kaksintaistelussa _____ 57

Kirjallinen fiktio haastaa aistihierarkian ____ 59

Sota todellisuuden rajatilana __ 61

Sotakirjallisuus aikakausittain_69

Heimosodista kansojen sotiin__73

Ilias sotaeposten esikuvana __ 78

Thukydides: *Peloponnesolaissota* ____ 82

Ksenofon: *Anabasis* ____ 85

Antiikin sotatragediat __ 87

*TIETOLAATIKKO: Iliaan esikuvallisuus ja tragediantajun
heikkeneminen* ____ 92

Roomalaiset sotakertomukset ja *Aeneis* ____ 94

Keskiajan sotakirjallisuus____99

Sankarirunoelmat ja *Rolandin laulu* _ 102

Ristiretkitarinat __ 105

TIETOLAATIKKO: Sota hengellisenä kamppailuna _ 108

Ritariromaanit ____ 110

Keskiaikaiset sotakronikat ____ 113

Satavuotinen sota ja traagisen arkipäiväistyminen _____ 115

Renessanssin ja barokkiajan sotakertomukset____121

Don Quijote ja muut uudet ritariromaanit __ 124

Renessanssiajan kuvaukset turkkilaissodista ____ 126

Shakespeare ja kuninkaiden sodat __ 131

Kolmikymmenvuotisen sodan perintö
barokista romantiikkaan _ 135

Sotakoneiston järjeistäminen ja sodan romantisointi 1700-luvulla__143

Laurence Sterne ja sotalukutaito ____ 146
Sodan ihailu romantiikan aikakaudella ____ 148
Romantiikka erotisoi sodan ____ 151

1800-luku ja kansalliset sodat_159

Sodan totalisoituminen ja massa-armeijoiden nousu ____ 162
Napoleonin sodat brittikirjallisuudessa ____ 166
Napoleonin sodat mannermaisessa kirjallisuudessa ____ 174
Ranskalaisen kirjallisuuden revanssihenki
ja realistien itsekritiikki ____ 177
Saksalainen naturalismi ja sentimentalismi _ 181
Realismin uudistaja: Tolstoin *Sota ja rauha* _ 184

Imperialismin ulkoiset ja sisäiset kriisit__189

Siirtomaasodat brittikirjallisuudessa _ 192
Yhdysvaltain vapaussodan harvoja esityksiä ____ 195
Intiaanisotien kirjallinen perintö ____ 198
TIETOLAATIKKO: Pyhän sodan retoriikka ____ 200
Yhdysvaltain sisällissota aikalaiskuvauksissa ____ 202
Yhdysvaltain sisällissota myöhemmässä kirjallisuudessa _____ 205

Moderni sota ja moderni ihminen__213

TIETOLAATIKKO: Kuvitelmat tulevasta invaasioista _ 218
Ensimmäisen maailmansodan erityisyys sotakirjallisuudessa ____ 220
Uudet aseet, uudenlaiset sotakuvaukset ____ 227
Traumakokemukset modernin sodan kuvauksissa _____ 230
Marttyyreita ja muita brittimodernismin reaktioita ____ 234
Maailmansota myöhemmässä brittikirjallisuudessa ____ 241
Ranskalainen kulttuurišokki ____ 243
Ensimmäisen maailmansodan jälkikuva Ranskassa ____ 249
Saksalaisia *Teräsmyrskyssä* ja *Taikavuorella* 254
Erich Maria Remarque: *Länsirintamalta ei mitään uutta* _ 261
Yhdysvaltain kadotettu sukupolvi lähtee Eurooppaan ____ 264
Venäläiset sotakuvaukset ennen ja jälkeen maailmansodan _____ 271

Maailmansotien välinen aika__279

Espanjan sisällissota ”runoilijoiden sotana” _ 282
TIETOLAATIKKO: Journalismin osuus sotakuvauksissa ____ 286

Toinen maailmansota____289

Holokaustista kirjoittamisen ongelmia ____ 292
Brittikirjallisuuden kotirintama ____ 297
Jones, Mailer ja amerikkalaisen taisteluroomaanin ansiot _ 300
Joseph Heller: *Me sotasankarit* _ 308
Miehitetyn Ranskan muistelijat ____ 311
Venäläisten sotakuvausten valikoiva sankaruus _ 316
Saksalainen omatunto ja toiminnallinen itärintama ____ 321
Häviäjien näkökulmia maailmansotaan ____ 327
Kriittinen Kanada ja myyttejä kierrättänyt Australia ____ 330

Kylmän sodan aika ja sen perilliset _ 335

Koreasta Vietnamiin ____ 337

Vietnamin sodan kuvauksia ____ 341

Vietnam sotakirjeenvaihtajien teoksissa ____ 347

"Uuden sodan" jännitysviihde _ 350

TIETOLAATIKKO: Vakoojat sodan salaisina sankareina ____ 354

Sotaoppi ohjaa amerikkalaisia kuvitelmia _ 356

Yhdysvallat Persianlahden sodissa ____ 360

Irakin sota irakilaisten silmin _ 367

Kolmannen maailman sodanäyttämöt ____ 371

Lopuksi: Kuvat totuutena kertomuksista _ 379

Viitteet ____ 383

Kirjallisuus 391